

novověkou jámou (K500) obsahující skelet většího přežvýkavce. Celá situace byla od jihu vymezena původním základovým zdivem (K900) předchozí zástavby. Sanační jámy na uhynulý dobytek jsou poměrně často doloženými objekty v prostoru hospodářského zázemí novověké zástavby. Pravěké objekty pak zpřesňují dříve predikovaný rozsah pravěké lokality zjištěné v prostoru východní části intravilánu obce při pokládce sdělovacího kabelu pro vysokorychlostní internet v první polovině roku 2023. Další informace o výzkumech za rok 2023 viz zpráva níže; k nálezům z doby bronzové viz Popelka 2024.

Literatura

Popelka, M. 2024: Pravčice (okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 65(1), 215–216.

Summary

Two prehistoric settlement features, disturbed by a modern-period pit for deceased livestock, were recorded in the foundation trenches on Plot No. 1660 in Pravčice (Kroměříž District).

Miroslav Popelka

Pravčice (okr. Kroměříž)

Intravilán – historický střed obce.

Středověk, novověk. Vesnice/městečko. Orientační zjištění. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Kroměřížska, p. o., inv. č. A30668–A30707.

Lokalizace: WGS-84: 49.3248906N, 17.4999811E

Při průběžném sledování liniových výkopů pro pokládku kabeláže vysokorychlostního internetu byla ve východní části intravilánu obce Pravčice zjištěna přítomnost předchozího pravěkého (Popelka 2024) a středověkého osídlení ve formě narušené kulturní vrstvy, ze které pochází materiál kultury popelnicových polí a vrcholného středověku. Na základě prostorového rozmístění nálezů v kombinaci se studiem konfigurace terénu byl vytvořen predikční model archeologické lokality v tomto prostoru, který se částečně kryje s historickým jádrem obce (východní část polygonu území s archeologickými nálezy – ÚAN II. kategorie). Je zřejmé, že vzhledem k výhodné poloze na výraznějším návrší nad řekou Rusavou zde existovalo osídlení již v době bronzové a následně se v těchto místech konstitovalo středověké jádro obce.

Literatura

Popelka, M. 2024: Pravčice (okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 65(1), 215–216.

Summary

A cultural layer containing medieval pottery was disturbed during the installation of high-speed internet cables in the historical core of Pravčice (Kroměříž District).

Miroslav Popelka

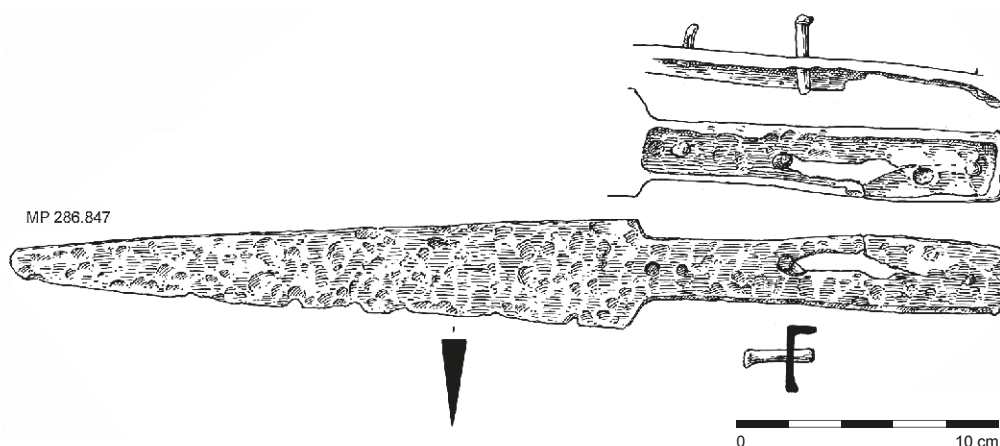
Protivanov (okr. Prostějov)

„Skelná Huť“, parc. č. 1067/1.

Vrcholný středověk – novověk. Ojedinelý artefakt. Průzkum detektorem kovu. Uložení nálezu: Muzeum a galerie v Prostějově, p. o., inv. č. 286.847.

Lokalizace: S-JTSK: -580345.50, -1131610.88

Dne 21. 9. 2014 našla Š. Jirásková v zalesněném terénu západně od bývalého pionýrského tábora v Protivanově (okr. Prostějov) železný tesák, spočívající v kamenité půdě jen mělce pod povrchem. Artefakt byl s informacemi o nálezových okolnostech předán prostějovskému pracovišti Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., ke konzervaci, dokumentaci a následné inventarizaci do příslušné muzejní sbírky. Jedná se o krátký tesák s masivní a poměrně širokou jednosečnou neprofilovanou čepelí s hrotem situovaným v ose zbraně (obr. 81). Čepel je od řapu výrazně oboustranně odsazená. Řap o takřka konstantní šířce s výrazně ohraničeným lícním prožlabením a rovnou svrchní hranou je opatřen čtyřmi, respektive původně pěti kruhovými otvory pro nýty, které sloužily k uchycení obložení rukojeti z organické hmoty. Dva plné železné nýty se zachovaly v torzech dodnes. Nejspodnější pátý, respektive šestý otvor, umístěný takřka u přechodu čepelí v řap, sloužil původně k uchycení dnes nedochovaného záštitného trnu. Předmět tak lze klasifikovat jako krátký nožovitý tesák typu A₃, Ib5, –, –, – a lze jej přiřadit k jedné z nejrozšířenějších skupin krátkých tesáků, se kterými se ve velkých počtech setkáváme po celé střední Evropě, známe je však rovněž z jihovýchodní Evropy (srov. Žákovský 2014, 208, obr. 158). Díky svému univerzálnímu tvaru i velikosti byly obdobné tesáky oblíbeny napříč tehdejším společenským spektrem a lze je datovat pouze rámcově od 2. poloviny 14. století zhruba do poloviny 16. století.

Obr. 81. Protivanov. Železný tesák. Kresba A. Krechlerová.

Fig. 81. Protivanov. Iron dagger. Drawing by A. Krechlerová.